

Aby boli rodiny opäť spolu

JÁN JAKUBIANSKÝ hovorí o svojich plánoch a víziach

Narodil sa v Jakubanoch, kde aj v súčasnosti žije. Ako vyškolený pedagóg (odbor matematika – fyzika) najskôr ochutnal učiteľský chlebíček, v roku 2004 zmenil profesiu a začal pracovať v zahraničnej finančnej spoločnosti. Neskôr jeho kroky viedli do súkromnej sféry, kde si ako majiteľ predajne potravín na vlastnej koži vyskúšal podnikanie. Ako sám hovorí, vďaka tomu, že si prešiel rôznymi pracovnými pozíciami, vie sa vzrieť tak do kože uchádzačov o zamestnanie, ako i zamestnávateľov. Riaditeľ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Staréj Ľubovni Ján Jakubianský.

■ Kým prejdeme k nezamestnanosti, víziám či projektom, prezradte dejmy z novej funkcie. V septembri 2016 ste totiž vstuvali do neznámych vôd – čakalo vás úplne iné prostredie, viac než stovka zamestnancov... Malí ste obavy?

- Pravdu povedal, bolo to ľažké. Pri príhode na úrad som pocítil vefkú zodpovednosť a pokoru pred týmto náročným postom. Som višák ľudov, ktorého výzvy, ako je tátó, motivujú k maximálnemu výkonu pre dosiahnutie čo najlepších výsledkov.

■ Čo vás pri nástupe prekvapilo?

- Pozitívne to, že systém na úrade je zabetnený, jeho zamestnanci sú po odbornej stránke na vysokej úrovni, preto som nechcel robiť ani žiadne personálne zmeny. Na mojom prvom stretnutí s ním som na nich apeloval, aby pri kontakte s klientmi prejavili viac ľudskej empatie. Dúfam, že klienti zaregistrovali zmenu k lepšiemu. Môj názor je, že štátne inštitúcie majú slúžiť ľuďom. Väčšinou, keď k nám prídu, tak sú v zlej životnej situácii, a preto od svojich zamestnancov vyžadujem, aby im podala pomocnú ruku. Ľudia totiž vnímajú to, ako sa k nim správajú.

■ Budú mať na nich čas? Predsa len, keď majú množstvo agendy, dlhší či

bližší kontakt reálnej veľmi nie je.

- Teraz sa dostávame do stavu, keď má jeden pracovník okolo 130 - 170 klientov, čiže referenti majú viac priestoru pracovať s nimi intenzívnejšie: ...to je ten ľovek, má také problémy, toto by mu pomohlo... „

■ A čo čísla – tie vás nezaujmajú?

- Určite áno, ale skôr chcem, aby po mne ostalo niečo pozitívne. Moju víziu nie je mať za každú cenu napríklad 7-percentnú nezamestnanosť, ale

dý projekt, ktorý napomôže tomu, aby sa ľudia začali vraciať domov, aby tu mali prácu a aby rodiny mohli opäť plnohodnotne fungovať.

■ K tomu tiež treba možno silnú spoločnosť, ktorá by tým stovkám v zahraničí dala prácu. A tá je u nás pravdepodobne v nedohľadne.

- Pravdu je, že vo všeobecnosti zamestnávateľ prioritne hľadajú ľahkú dostupnosť infraštruktúry. Čo je škoda, ale realita. Myslím si preto, že k nám zamestnávateľ, ktorý by zamestnal stovky ľudí, asi nepríde. I ked, samozrejme, dúfam v opak.

Naša snaha by sa tak mala zamerať na to, aby sme ľudí vedeli umiestniť napríklad priamo v obciach, v rámci sociálnych podnikov (briketárne, krajinotvorba, poľnohospodárstvo a pod.). Podľa môjho názoru by sa takto dala najlepšia práca aj pre tých, ktorí sú u nás dlhodobo evidovaní. Skôr teda vidím cestu v umiestnení menšieho počtu ľudí, ako v hľadaní veľkého zamestnávateľa, ktorý chce navyše stimula a daňové prázdniny.

■ Odhadom?

- Verím, že pôjdeme pod 9 percent.

■ Pohlľad do štatistik je v Prešovskom kraji stále rovnaký. Poprad vede, Stará Ľubovňa v tesnom závese, ostatní, okrem Prešova, výrazne zaostávajú. Má na nižšej nezamestnanosti u nás podiel, poviem to takto – pracovná migrácia?

- Určite. Veľkú zásluhu má na tom aj ochota ľudu cestovať za prácou, pričom na prvom mieste je Česko, potom Rakúsko, Nemecko, Holandsko, atď. Memenom je, že ak by sa tito ľudia vrátili naspäť, naša ne-

naopak?

- Nás okres patrí medzi tie s nižšou mierou nezamestnanosti a kopíruje celoslovenský trend znižovania nezamestnanosti. Verím preto, že ku koncu tohto roka bude miera evidovanej nezamestnanosti ešte pravidelnosť.

■ Ak hovoríme o našom regióne, o obsadení akých pozícii majú zamestnávateľia najväčší záujem?

- V mesiaci decembra sme evidovali 299 voľných pracovných miest. Často sa opakujú profesie ako kučiar, čašník, murár, zelziar, zvárač, predavač. Budeme musieť v spolupráci so školami a zamestnávateľmi popracovať na tom, aby absolventi škôl nekončili na našom úrade, ale po skončení školy sa vedeli uplatniť na trhu práce.

■ Pokiaľ ten dovtedy neovládnu cudzincov...

- V súčasnosti sa do popredia dostávajú názory, že musíme uvoľniť pracovný trh aj pre pracovníkov z tretích krajín. Uznávam, že sú odvetvia, kde je ľahké obsadiť trh našimi ľuďmi, to sa však týka hlavne

zamestnanosť by bola na úrovni susedných okresov. Teda 16 - 20 %.

■ Ak hovoríme o našom regióne, o obsadení akých pozícii majú zamestnávateľia najväčší záujem?

- Samozrejme. Nás úrad v roku 2016 vydal 20 súhlasných potvrdení o možnosti obsadenia pracovného miesta pre účely získania jednotného povolenia na pobyt a zamestnanie pre štátnych príslušníkov tretích krajín, z toho od septembra, keď som nastúpil, len dve. Išlo pritom o profesie, ktoré sú u nás nedostatkové. Evidujeme veľa žiadostí na zváračov či murárov, tam sa bránil. V uplynulom roku sme vydali 21 nesúhlasných potvrdení.

■ Ste teda v prípade otvoreného pracovného

trhu pre tretie krajinu skôr skeptik?

- Ak by sa trh hľúbal pre pracovníkov tretích krajín, tito by ľahko nahradili našich ľudí, naokolo sú ochotní pracovať za nižšiu mzdu. To by sa mohlo ľahko vymknúť spod kontroly. Trebá však v Českej republike pracovať množstvo Slovákov, tí by sa museli vrátiť domov.

■ Nepomohli by im rekvalifikácie? Tie poskytujete, v mnohých prípadoch zadarmo, vrátane preplatenia cestovného. Ak to poviem slangovo – „letia“?

- Povedal by som, že áno. Vlani využilo možnosť rekvalifikácie 213 UoZ v kurzoch súčasne s rôznymi zameraním. Aj v tomto roku majú možnosť vybrať si zo ňirokej možnosti kurzov, ktoré im pomôžu získať vysšiu kvalifikáciu a lepšie sa uplatniť na trhu práce. Výber je plne v ich kompetencii.

■ Najväčší záujem je o...

- ... vodičské preukazy skupiny C, opatrotovateľský kurz a kurz krásy, čo ma prekvapilo. Nie je to tiež úplne to, čo si predstavujem pod pojmom rekvalifikáčny kurz. Vefá z nich by, podľa môjho názoru, mohlo byť využívaných zmysluplniešie.

■ Zneužívajú systém?

- Využívajú len možnosť, ktoré máme. Tým totiž nič neporušili. Moja predstava je taká, že kurzy by mali byť pre ľudí, s ktorými mi na úrade nevieme „pochnúť.“ T.z., že ak firmy v okrese potrebujú zvá-

račov, tak ich pošleme na závodský kurz. Ak majú základný, tak na nadstavbový, a pod.

■ A čo príspevky na sa-moštarnú zárobkovú činnosť, alebo inak - na začatie podnikania? Tie boli pred časom pozastavené, no vraj sa opäť rozbehli.

- V roku 2016 bolo podporených 35 uchádzačov o zamestnanie, ktorí sa rozhodli začať podnikat, ďalší piati boli podporení cez národný projekt samoza-mestnania mladých. Prognozy ale nasvedčujú tomu, že tento rok by mohol byť ešte úspešnejší. Len v januári sme podporili sedem uchádzačov. Snažíme sa využiť každej žiadosti, naokolo podľa môjho názoru sú tieto peniaze použité veľmi efektívne.

■ Treba povedať, že výška príspevku je v tomto prípade veľmi zaujímavá, vlani dosiahol 4645,40 €.

- Áno, vypočítavá sa to-tiž podľa priemernej mzdy v národnom hospodárstve, v roku 2017 teda stúpne na 4791,40 €.

■ Dotkli sme sa podpo-ry uchádzačov o zamestnanie, štát ale, cez ÚPSVaR, podporuje aj druhú stranu – zamestnávateľov.

- Presne tak, i keď niektoré zaujímavé projekty, napr. Cesta z kruhu nezamestnanosti alebo Šanca na zamestnanie, už skončili. Ďalšie však stále bežia a od februára/marcia sa pripravujú nové. Na úrade de máme agentov pre zamestnávateľov, ktorí po-riadia a odporúčia vhodný projekt, no vedia ponúknuť aj konkrétnych UoZ. Snažíme sa využiť všetkých, bohužiaľ, žiadostí je stále viac než zdrojov, ktoré máme k dispozícii na ak-tívnu politiku trhu práce.

Text a foto (mv)